

Burgemeester en Wethouders

Retouradres: Postbus 9100, 2300 PC Leiden		Gemeente Leiden
	Bezoekadres	Stadhuis Stadhuisplein 1
Aan de Rekenkamer Leiden & Leiderdorp	Postadres	Postbus 9100 2300 PC Leiden
	Telefoon	14071
	E-Mail	
	Website	www.leiden.nl/gemeente
Datum	10 februari 2026	Contactpersoon
Ons kenmerk	WAN-1446-2026	K.O. Doevendans
Onderwerp	Bestuurlijke reactie op de Rekenkamerbrief Politieke sturing in de Leidse praktijk	

Beste leden van de Rekenkamercommissie,

Op 8 december jl. heeft u ons uw concept-rekenkamerbrief over Politieke sturing in de Leidse praktijk een Onderzoek naar de effectiviteit van de inzet van moties, amendementen en toezeggingen in de gemeente Leiden gezonden. U vraagt ons te reageren op de daarin opgenomen conclusies en aanbevelingen.

We willen u danken voor het onderzoek en de waardevolle aanbevelingen. Dit voedt de Leidse politieke en ambtelijke organisatie in haar streven om ieder met oog voor de eigen rol een bijdrage te leveren aan een goed en democratisch bestuur van onze mooie stad.

Het onderzoek

Voor we ingaan op de conclusies van het onderzoek en de aanbevelingen willen we een aantal zaken aanstippen.

U beschrijft in de rekenkamerbrief helder dat er verschillende opvattingen bestaan over de effectiviteit van de verschillende soorten moties. Wij onderschrijven deze constatering.

Met betrekking tot de respondenten van het onderzoek lezen we dat de onderzoekers het gehele college en verschillende ambtenaren binnen de griffie en de ambtelijke organisatie hebben gesproken. Gezien de personen die gesproken zijn concluderen we dat er een brede dwarsdoorsnede van de organisatie is vertegenwoordigd in het onderzoek. Zo is er een goed beeld ontstaan van de werkwijze en de ervaringen van het college en de ambtelijke organisatie als het gaat om het gehele proces rond moties, amendementen en toezeggingen. We constateren overigens wel dat de burgemeester in de lijst met respondenten staat

ingedeeld onder het college. Het is echter nadrukkelijk ook zo dat de burgemeester vanuit zijn rol als voorzitter van de raad met de onderzoekers heeft gesproken.

Ook signaleren we dat er met 5 raadsleden is gesproken. We constateren dat dit leden van slechts 3 partijen van de coalitie betreft, uit de 11 partijen tellende raad. Wij achten de blik van raadsleden op dit onderwerp erg waardevol en vinden het daarom jammer dat er ondanks een brede uitnodiging niet een bredere afspiegeling van de raad is geweest. Ook omdat de blik van de oppositie het beeld van het onderzoek naar onze mening had kunnen verrijken.

Aanbevelingen

Daarmee komen we bij uw aanbevelingen en onze reactie daarop. U geeft zowel het college als de raad, afzonderlijk en gezamenlijk een aantal aanbevelingen mee. We concentreren ons op de aanbevelingen die u aan het college doet. Het feit dat we aan de vooravond staan van de start van een nieuwe raadsperiode na de verkiezingen van 18 maart aanstaande maakt dat de bevindingen van dit onderzoek en de aanbevelingen op een goed moment komen. De inzichten en aanbevelingen kunnen goed worden gebruikt in de start van de nieuwe raad en het nieuwe college en voor de versterking van hun samenwerking.

Voor gemeenteraad en college gezamenlijk:

Aanbeveling: Organiseer periodiek een moment waarop raad, college, griffie en ambtelijke organisatie gezamenlijk reflecteren op de werking en effecten van de moties, amendementen en toezeggingen in de voorgaande periode.

U geeft aan dat het onderzoek uitwijst dat het hoge aantal moties deels voortkomt uit het ontbreken van alternatieve werkvormen voor raadsleden om hun gevoelens kenbaar te maken of betrokken te blijven bij uitvoering. Ook roept u op om de samenwerking te verdiepen en te zoeken naar andere werkvormen. De aanstaande start van een nieuwe raadsperiode is in onze ogen een goed moment om zoals u aanbeveelt te onderzoeken of nieuwe werkvormen vanuit raad en college wenselijk zijn en hoe die vorm zouden kunnen krijgen. Ook een periodieke reflectie in aanvulling op de huidige afdoeningscyclus is een waardevolle aanbeveling.

Aanbeveling: Stel de bestaande opvattingen en overtuigingen ter discussie over 'dualisme' en wat dat betekent voor toezien en bijsturen door de volksvertegenwoordiging en de vormen waarin dat gebeurt.

Een goede en gezonde informatie-uitwisseling tussen raad, college en ambtelijke organisatie is van wezenlijk belang voor een goed werkend gemeentebestuur waarbinnen iedere laag zijn of haar rol en taak op de beste manier kan uitvoeren. In samenhang met de vorige aanbeveling onderkennen we dat tussen raad, college en ambtelijke organisatie verschillende beelden bestaan en mogelijk ook zullen blijven bestaan. Dit vindt naar de mening van het college zeker zijn oorsprong in het dualisme maar heeft ook te maken met timing, karakter of detailniveau van moties. Zoals in reactie op de vorige aanbeveling aangegeven is de nieuwe raadsperiode een goed moment om daar constructieve gesprekken over te voeren.

Voor het college:

Aanbeveling: Stimuleer effectieve moties & Faciliteer beter contact tussen raad en ambtelijke organisatie.

Als college onderschrijven we dat het wenselijk is als ingediende en aangenomen moties meer strategisch en kaderstellend van aard zijn. We horen en begrijpen uw conclusie als het gaat om de voordelen van meer contact tussen raad en ambtelijke organisatie. In de gesprekken die hopelijk volgen uit de uitvoering van de vorige aanbeveling is het goed om hier ook aandacht aan te besteden. Zonder dat we daarbij uit het oog te verliezen dat, zoals u ook aangeeft, heldere kaders en een duidelijk rolbewustzijn bij raad, college en ambtelijke organisatie, van groot belang zijn.

Aanbeveling: Neem in het advies aan de raad over moties en amendementen de impact op de werkdruk van voorstellen onderbouwd mee, zodat de raad dit kan betrekken in haar politieke afwegingen.

Als het gaat om de impact op de werkdruk van voorstellen in de adviezen erop is het beeld bij het college dat dit zeker al gebeurt maar dat dat door de raad niet altijd wordt herkend of op waarde wordt geschat. Daarom omarmen we dit advies graag en zullen ons inspannen om scherper aan te geven wat de eventuele impact van een motie is op werkdruk binnen de ambtelijke organisatie.

Voor de gemeenteraad:

Aanbeveling: Neem als raad eigenaarschap op aangenomen moties en zie toe op uitvoering ervan.

Uw aanbevelingen gericht aan de gemeenteraad laten wij uiteraard graag aan de raadsleden. Wel willen we aangeven dat wij ook zien dat nadat een motie is aangenomen er een gedeelde verantwoordelijkheid ligt als het gaat om de opvolging van moties. Het college wil zich inspannen om met de raad te komen tot een manier om tussentijds beter te communiceren over de voortgang van aangenomen motie op een wijze die niet leidt tot een onevenredige administratieve last.

Wij willen u nogmaals danken voor uw onderzoek, uw conclusies en aanbevelingen en zullen deze met raad, griffie en ambtelijke de komende periode gebruiken om de besluitvorming van het stadsbestuur, in het belang van de stad, te verbeteren.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en Wethouders van Leiden

de Secretaris

de Burgemeester